

The background is a dark blue gradient with several light blue, glowing, curved streaks that sweep across the frame from the bottom right towards the top left, creating a sense of motion and depth.

Andrássy Kurta János munkássága

Ezerkilencszáztizenegy november 23-án született Bihar megyei Kiskóh községben. Gyermekkor, környezetehatározták meg egy életre; őt is, művészetét is.

Kétéves korában árvaságra jutott, lelencbe, majd nevelőszülőkhöz került, akik örökbe fogadták.
„Sajnos anyám hamarosan meghalt, és lett egy olyan gonosz mostohám, mint a mesékben.” – vallott a művész korai életéről.

Fiatal barátja ,Zsolnay László így fogalmazott róla:"Andrássy Kurta,háta mögött a tiszántúli régi faluerkölc elmaradottságából eredő családi tragédia árnyékával,nagyvárosi lelencház,mostoha gyermekkor, koplaló inasévek után páratlan erővel és hittel vívta emberi megvalósulását, művészi rangját(...)"

- Több művész is biztatta és segítette pályafutását. Szamosi Soós Vilmos szobrászművész biztatására a Képzőművészeti Főiskolára felvételizett.
- A főiskolai tanulmányai után egy ideig Medgyessy Ferenc műtermében is dolgozott.

Szabó Dezső lényeges dologra hívta fel a figyelmét a művészettel kapcsolatban. A Tanulságra, a műveltségre.

Első főiskolás művei

Háború, menekülő anya (1941)

Öregasszony (1939)

Akárcsak Vilt Tibor, ő is realista abban az értelemben, hogy a mindennapit kívánja visszaadni. De nem naturalista elbeszélő stílusban, hanem drámai sűrítettségi fokon. Ez lesz jellemző egy egész sorozatára.

Falubolondja (1953)

Főiskolai kiállítás

Utcaseprő asszony (1953)

Mindenekelőtt a legfontosabb számára a magyarság volt, amihez hű maradt mindvégig. Egyik művében ezt írja: „Minden korszakomban a magyarságom, a népies látásmódom vezérelt. Ezért sem fogadtam el fiatalon a római ösztöndíjat: én magyar szobrászatot művelek, azt pedig nem tanulhatom külföldön. A tiszta forrás vonzott, ezért, ahogyan Bartók és Kodály a zenében, én a szobrászatban a népi hagyományt kutattam, s annak letisztult formavilága hatott rám művészként.” – mondta művészetéről.

Bibliai témájú műveinek magyar-népi jellegű megfogalmazását az akkori sajtó is kiemelte. A szobrászati megoldás és felfogás tekintetében szinte klasszikus, reneszánszos nyugalmat sugárzó mű alapján akár a római iskolák értékrendjéhez is kapcsolhatnánk megalkotóját.

Halott siratás (1936)

Keresztre feszítés(1936)

Levétel (1936)

Sírbatétel(1936)

Néhány bensőséges sorát talán azért is idézem, hogy elkerüljük a későbbi találgatásokat:
„...Furcsa:a szobraimnál mindig becsúszott a kompozícióba egy láthatatlan arcú parasztasszony. A *Sírbatétel* vázlatnál, a *Halottvivőknél* és most ugyanez az alak a Magyar *Pietánál*. Igen, igen, ő az; most már biztosan tudom; az ismeretlen arcú anyám.”

Az önéletrajzában így szól a *Magyar Pietáról*:
„...Egymás után raktam fel az új szobrokat. *Káin*
és *Ábel* dombormű az „én és én” problémáknak
volt plasztikai megjelenítése. Majd pedig
megszületett a *Magyar Pieta* domborművem, ami
az eddigi magyar stíluskísérleteim összefoglalója
és a beteljesedés útjának első lépcsője volt.”

Az eszmei-szellemi oldalról érkező
"megkeresést" Szabó Dezső
kijelentése hozta magával:" ilyen
sajátságosan *Magyar Pieta* ábrázolást
még nem csinált senki. Ebben a
fiatalemberben úgy látszik mozog
valami"

Magyar pieta (1935)

A munkácsi Céh IX reprezentatív kiállítására beadott művei

Proletár anya (1936)

Tékozló fiú (1936)

A Pesten napvilágot látott kritika szerint: "Andrássy Kurta János ifjabb szobrász nemzedékünk egyik legkomolyabb és legígéretesebb értéke, friss invenció, ösztönös plasztikai érzék párosul benne az alapos felkészültséggel és a természetes monumentalitásra való törekvéssel. Medgyessy keze alól nőtt ki, de már rég kinőtt s a maga egyénibb útját járja."

Magvető

1944-ben a Tamás Galériában Boross Géza nyíregyházi festőművésszel közösen rendezett kiállításán bemutatott tizenhét alkotásból szinte valamennyi hófehér márványszobor hozzá kötődik.

Füldöző nők (1944)

Léda (1944)

A népszava kritikusai jó felismeréssel jegyzi meg:
„Általában egyre inkább vonzódik a magyar
néplélek megszólaltatása felé” Míg a Hazafelé, a
Szélfúvásban, a Pihenő lovas, Ázsiai csikós
plasztikák egyenes folytatásai voltak a korábbi
munkáinak.

Hazafelé((1944)

Azzal, hogy a Tehenes asszony című kőszobor az egyetlen, kifejezetten „átdolgozáson” alapuló szobra az egész életművön belül, feltételezhetjük, hogy maga a műfaj is határt szabott a leképezhetőség lehetőségének illetve kísérletének.

Szenvedélyesen keresi a magyar szobrászat gyökereit. A falusi portálokon, templomokban található fafaragásokról megállapítja: „Ezek a szobrok(népi *Pieta*, *Madonna* stb.) a tárgyi néprajz anyagba valóban nehezen illeszthetők bele, de szellemi néprajz anyagából nem hiányozhatnak, hiszen ezek a nép vallási szemléletét tükrözik.”

Eszmefuttatásának egyik lépcsőfoka: „ A ma élő népi kultúra, mely magas kultúránkhoz viszonyítva alacsony fokon áll ugyan, primitívsége ellenére telve van gazdag lehetőségekkel, melyek egy új kultúrfolyamat kiindulási alapjául szolgálhatnak.”

1963-ban készült és bemutatott *Szibilla* sokkal elvontabb mű.

A huszadik századi szobrászatnak e preklasszikus szépségű és megfogalmazású márványszobrának folytatása az *Álmodozó* (1964), a *Merengő* (1964), az etruszk-egyiptomi szarkofágokra emlékeztető kompozíciójával és az *Ülő Nő* (1963). Egy új stílus korszakát tükrözik e képek.

Az *Olvasó* (1963), a *Fiatal pár* (1962), az *Orpheus* (1963) szobrok jelentése formailag konkrétabb.

Többirányú-eltévelyedés nélküli- haladását tapasztalhatjuk további kiállított munkáin is. Rézdomborításain a vonalrajz a felület „vésés”- hatású domborítása, a negatív és pozitív formák egymásba átmenő vibrálása teszik jellegzetessé.

Végzet (1965)

Révület (1966)

1976-ban életműve zömét Sárospatak városának adományozta, ez a gyűjtemény több, mint 130 szobrot, érmet, rézdomborítást és kb. 140 grafikát, festményt tartalmaz. Az önálló gyűjtemény 1981-ben nyílt meg, Sárospatak ez évben díszpolgárává választotta.

Irodalmi és egyéb művei

A magyar nép szobrászata

Korszerű művészet és népiség

Egy marék siker I-II. - avagy hatalmi
harc a művészetben

Pilisi vadálló kövek

Holtak völgye: Holdvilágárok

Elcserélt arcok

A magyar népművészet ősisége -
Magyar Történelmi Szemle

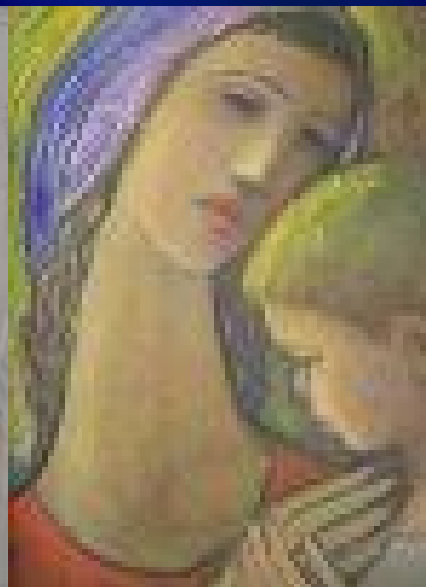
Sárospataki gyűjteménybe tartozó festmények, grafikák

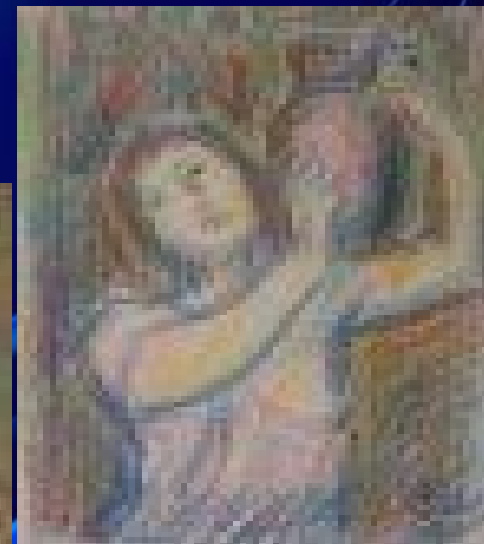
Dicsekvő (1976)

Álmodozó(1976)

Anya gyermekével(1966)

Danaida (1976)

Felszállott páva

Ikarus (1980)

Nagyvárosi hangulat

Érmek, kisdomborművek

Bartók Béla

Kodály Zoltán

Önarcmás

Farkas Ferenc

Evelőapám (Andrássy József)

Magángyűjteményben lévő szobrai

Bánat

Ágaskodó ló

Gondolkodó férfi

Bálint 2 éves (1957)

Farkas Ferenc (2002)

Balázs 2 éves (1960)

Elveszett művek

Ijjaszó (1932)

Ébredő (1936)

Szénhordó (1941)

Flóra (1957)

Gyümölcsbordók (1938)

Lány galambbal

Utolsó köztéri műveit 2002-ben készítette
(Farkas Ferenc zeneszerző síremléke, portréja
és emléktáblája). Az utolsó szobrot 2007-ban
mintázta.

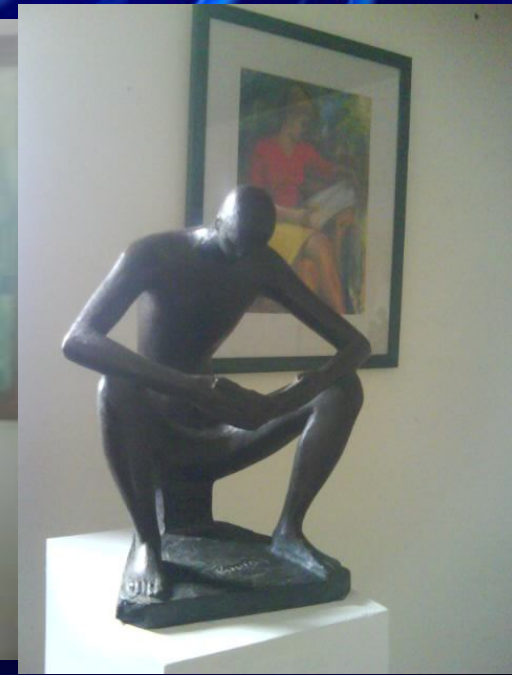

Egy régi iskolaépület felújításával nyert helyet a 130 szoborból, rézdomborításból, valamint 140 grafikából és festményből álló gyűjtemény. Az épületet 1982-ben nyitották meg a látogatóknak. Az épület és a gyűjtemény állapota miatt a kiállítás jelenleg nem látogatható. Az örökösök és az **Andrássy Kurta János Művészeti Alapítvány** mindent megtesznek a helyzet rendezésének érdekében.

Én úgy gondolom hogy fontos a jelenben és a jövőben is érvényesnek tartanunk Andrassy Kurta János megfogalmazását, ami így hangzik: „A mi fennmaradásunk záloga: a népből sarjadó kultúránk.”

Saját képek

Szerintem kitűnő megfontoltsággal, és magával ragadó gondolkodással rendelkeznek művei, mert a befogadók közel érzik magukat alkotásaihoz. Nem véletlen tehát az ösztönös mozdulat, amelyet az összekuporodva alvó kis állat iránt érzett gyengédség vált ki belőlünk. Nem véletlen a kis Bikaborjúnak jutó simogatások sora sem a kiállító teremben.

Köszönöm a figyelmet!

Készítette : Balogh Dorina